Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
K. Groenevelt
BEL/NR

Telefoonnummer +31235144942
koen.groenevelt@noord-holland.nl

Verzenddatum
03 SEP. 2026

Kenmerk
NR18082026KG2

Uw kenmerk

Betreft: Stand van zaken ganzenbeheer voorjaar 2026

Geachte leden,

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:
Stand van zaken van het Noord-Hollandse ganzenbeheer voorjaar 2026.

Inleiding

In heel Noord-Holland wordt dit jaar stevig ingezet op het ganzenbeheer. In agrarische gebieden leveren de Faunabeheereenheid (FBE), wildbeheereenheden (WBE's), grondgebruikers en uitvoerders hier dagelijks een belangrijke bijdrage aan. Die inzet vormt een stevige basis voor de gezamenlijke aanpak van schade en risico's door ganzen. Daarnaast wordt ook beheer uitgevoerd in natuurgebieden, recreatiegebieden en andere niet-agrarische terreinen. Omdat ganzen zich tussen deze gebieden verplaatsen, dragen alle beheerinspanningen samen bij aan dezelfde opgave: het verminderen van schade en risico's door een betere beheersbare ganzenpopulatie.

Een belangrijke focus ligt hierbij op de reductie van de populatie van de grauwe gans. Deze ganzensoort veroorzaakt in Noord-Holland de meeste schade. De huidige aanpak staat beschreven in het Faunabeheerplan Ganzen 2025-2031 van de FBE, waarbij er wordt ingezet op een sterkere coördinatie, samenwerking en ondersteuning van alle betrokkenen om zo de uitvoering te intensiveren, met een nadruk op beheer in het vroege voorjaar (vanaf 1 februari). Uit de wetenschappelijke onderzoeken in het FBP volgt dat een verhoging van het aantal gedode ganzen met 75%-100% meerdere jaren noodzakelijk is om de populatie te verkleinen. Uw Staten hebben voor de uitvoering van deze aanpak tot en met 2028 in totaal 9 miljoen euro extra vrijgemaakt.

Op Texel wordt deze aanpak al meerdere jaren uitgevoerd. In de rest van Noord-Holland is deze aanpak naar voorbeeld van Texel vanaf dit voorjaar opgeschaald. Het beheer in het voorjaar is nu afgerond en ook de ruivangsten zijn uitgevoerd. In de uitvoering zien wij een grote

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

motivatie en groot verantwoordelijkheidsgevoel van alle betrokkenen. De eerste voorlopige resultaten die we nu zien, zijn veelbelovend. In deze brief delen we de eerste voorlopige resultaten van 2026 met u[1].

Resultaten beheer voorjaar 2026

We zien dat de geplande intensivering van het beheer dit voorjaar succesvol is. Het aantal geschoten ganzen in Noord-Holland is in de periode van 1 februari 2026 tot en met 31 mei 2026 met een toename van 97% bijna verdubbeld ten opzichte van dezelfde periode in 2024. In totaal gaat het om 36.584 geschoten ganzen. Daarnaast zijn bij de ruivangsten in 2026 13.909 ganzen gevangen, wat vergelijkbaar is met de aantallen van de voorgaande jaren.

In juli 2026 is de ganzenpopulatie in Noord-Holland weer geteld. Op Texel, waar het ganzenbeheer al meerdere jaren intensief wordt uitgevoerd, is dit jaar voor het eerst een significante afname van het aantal getelde grauwe ganzen gezien van 44% ten opzichte van 2025, tot rond de 7000 ganzen. Het aantal grauwe ganzen op Texel is sinds 2016 niet meer zo laag geweest, toen er meer dan 7500 grauwe ganzen op Texel werden geteld. In de rest van de provincie zien we deze afname nog niet zo duidelijk terug in de juli-telling. Dat sluit aan bij de verwachtingen van het FBP dat resultaten van het beheer op de populatie pas na meerdere jaren intensief beheer zichtbaar worden. De resultaten op Texel ondersteunen deze redenatie.

Resultaten ganzenschade aan voorjaarsgras 2026

Ook in de ontwikkeling van de schadecijfers van BIJ12 zien we veelbelovende resultaten dit voorjaar[2]. Hierbij kijken we naar schade aan 'voorjaarsgras', waar grauwe ganzen vooral schade aan veroorzaken. Voorjaarsgras is grasland wat, na een periode van rust vanaf november, rond februari/maart weer begint te groeien. Rond mei wordt dit gras gemaaid, de zogenaamde eerste snede. BIJ12 taxeert de schade die ganzen veroorzaken aan dit voorjaarsgras. Het schadebeeld is voor voorjaarsgras nu relatief compleet. Voor andere gewassen is dat pas later het geval vanwege latere oogstperioden. Aan het eind van het jaar is het complete schadebeeld geheel compleet en gevalideerd. De uiteindelijke schadebedragen kunnen dus nog veranderen naar aanleiding daarvan.

Uit de eerste cijfers van BIJ12 lijkt het dat, in lijn met de afname van de grauwe ganzenpopulatie op Texel, ook de grauwe ganzenschade aan het voorjaarsgras op Texel in 2026 met 28% is gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2025, tot ongeveer 177.000 euro. Op provincieniveau lijkt het beheer van de grauwe gans ervoor te hebben gezorgd dat de grauwe ganzenschade aan voorjaarsgras na een

[1] De hier getoonde cijfers zijn nog niet allemaal gevalideerd en definitief. De uiteindelijke cijfers kunnen daarom nog veranderen. De eerste cijfers geven wel een goed eerste beeld van de ontwikkelingen.
[2] De meest recente schadecijfers van BIJ12 zijn van 1 november 2025 tot en met 4 augustus 2026.

jarenlange sterke stijging dit jaar is gestabiliseerd op 8,2 miljoen euro, ongeveer 97.000 euro minder dan in 2025.

Tot slot

Wij kijken met positieve verwachting uit naar de rest van dit jaar. De resultaten die in het voorjaar van 2026 zijn behaald, zijn indrukwekkend. Wij hebben grote waardering voor de grote inzet van alle betrokkenen. De resultaten die nu zichtbaar worden, zijn een duidelijke bevestiging dat we met de huidige aanpak met alle partijen op de goede weg zitten. Gelijktijdig is er nog enorm veel werk te verzetten, en is een voortdurende inzet van groot belang. Wij hebben er vertrouwen in dat dit gaat lukken. We zullen u blijven informeren over de voortgang.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk